

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A feltörekvő országok exportorientált vállalatai a megvesztegetési lista élén

2008. december 9. – A Transparency International (TI) nemzetközi korrupcióellenes szervezet évente felmérést készít a vezető és feltörekvő piacgazdaságok exportorientált vállalatainak megvesztegetési hajlandóságáról. A felmérés eredményeit ebben az évben december 9-én hozza nyilvánosságra. A felmérés adatai szerint a világkereskedelemben jelentős részesedésű feltörekvő országok, köztük Oroszország, Kína, India, Mexikó, Brazília vállalatai erős hajlandóságot mutatnak arra, hogy megvesztegetéssel szerezzenek előnyt külföldi vállalkozásaik során. Az építőipar, ingatlanfejlesztés, olaj és gáz területein működő vállalatok a leginkább érintettek korrupciós ügyekben.

A megvesztegetési index (BPI) értékelése. A megvesztegetésre vonatkozó felmérést a TI számára a Gallup International végezte 2008. augusztus 5. és október 29. között. A felmérés alapján készül el az úgynevezett megvesztegetési index vagy Bribe Payers Index (BPI), amely 22 országot rangsorol vállalataik külföldi üzleti tevékenységük során mutatott megvesztegetési hajlandóságuk szerint. Az országok kiválasztásakor azok kereskedelmi és a közvetlen külföldi befektetési (FDI) mutatóit vették számba az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferencia által készített statisztikai adatok alapján. A 22 ország: Ausztrália, Belgium, Brazília, Dél-Afrika, Dél-Korea, Egyesült Államok, Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Hong Kong, India, Japán, Kanada, Kína, Mexikó, Németország, Olaszország, Oroszország, Spanyolország, Svájc, Szingapúr, Tajvan.

Az indexet 2 742 vállalatvezető két kérdésre adott válasza alapján számították ki. Őket arról kérdezték, megítélésük szerint a velük üzleti kapcsolatba lépő külföldi vállalatok mennyire élnek a megvesztegetés eszközével az adott országban. A válaszok alapján a 22 országot egy 0-tól 10-ig terjedő skálán rangsorolták. A nagy pontszámok a korrupciós hajlandóság alacsony voltát mutatják, így Belgium és Kanada vállalatai, 8,8 ponttal a legkevésbé korruptak külföldön. Őket Hollandia és Svájc követi 8,7 ponttal, a harmadik helyen, 8,6 ponttal, Egyesült Királyság, Németország és Japán osztozik.

Minél alacsonyabb egy ország vállalatai által elért eredmény, annál nagyobb azok megvesztegetési hajlandósága. Legrosszabb mutatóval, 5,9 ponttal, Oroszország rendelkezik. Magas megvesztegetési hajlandóságot mutat továbbá Kína (6,5), Mexikó (6,6), és India (6,8).

Megvesztegetés egyes ipari ágazatokban. Az országok szerinti rangsorolása mellett a felmérés kitér az ágazatok szerinti megvesztegetési gyakoriság vizsgálatára is. Ez alapján két új ágazati rangsor alakult ki. Az első aszerint, hogy az egyes ágazatokban működő vállalatok milyen mértékben vesztegetnek meg közalkalmazottakat, a második aszerint, hogy az egyes ágazatokban tevékenykedő vállalatok milyen mértékben vesztegetnek meg politikusokat és pártokat annak érdekében, hogy befolyást gyakoroljanak a döntéshozatalra, a kormányzati politikára és a jogi szabályozásra. Ezt a jelenséget az állam bekebelezéseként (state capture) szokták megjelölni.

Az első rangsor azt mutatja, hogy a korrupció által leginkább érintett ágazatok az építőipar és állami fejlesztések, az ingatlanfejlesztés, olaj és gáz, nehézipar és bányászat. A legtisztább területek az információs technológia, halászat, bank- és pénzügy. A második rangsor az előbbihez hasonlóan az építőipar és állami fejlesztések, olaj és gáz, bányászat és ingatlanfejlesztés területén működő vállalatokat mutatják a leginkább hajlandónak arra, hogy kenőpénzek kifizetésével

szerezzenek befolyást az államra. Ugyanakkor ebben a rangsorban a bank- és pénzügyi szektor rosszabb teljesítményt mutat, mint a közalkalmazottak megvesztegetése terén.

Az adatok értékelése, kitekintés. A TI a megvesztegetési index kapcsán fontosnak tartja kiemelni, hogy számos vállalat számára máig a gyakran használt eszközök közé tartozik a kenőpénzekkel való előnyszerzés, annak ellenére, hogy tudatában vannak, milyen torzító hatást gyakorol a korrupció a gazdaságra, és hogy a versenyben egyenlőtlenséget és jogtalanságot eredményez. A TI felhívja a kormányok figyelmét arra, hogy tegyenek erőfeszítéseket a megvesztegetést tiltó jogszabályok betartásának biztosítása érdekében. Ugy véli, a kormányoknak kulcsszerepe van a vállalatok külföldi korrupciós tevékenységének megfékezésében. Az országokat arra ösztönzi, hogy csatlakozzanak az OECD külföldiek megvesztegetését tiltó [egyezményéhez](#), a vállalatokat arra, hogy hatékony programokat hozzanak létre a megvesztegetések elkerülése érdekében.

Transparency International Magyarország

A Transparency International (TI) nemzetközi nem-kormányzati szervezet, melynek célja a korrupció-elleni küzdelem, a tiszta és elszámoltatható viszonyok megteremtése a közpénzek felhasználásában. A TI tevékenységének fókuszában kutatások kivitelezése, ajánlások megfogalmazása áll, munkája során a TI együttműködik az üzleti és a kormányzati szférával, a civil társadalommal, nemzetközi szervezetekkel, és más, a korrupció elleni küzdelemben fontos szereplőkkel. A TI nem folytat egyedi korrupciós esetekkel kapcsolatos nyomozásokat.

A Transparency International magyarországi tagozata 2006 októbere óta működik alapítványi formában. A szervezet célja a korrupció visszaszorítása az átláthatóság elveinek érvényesíttetése, valamint a társadalom korrupcióval kapcsolatos tudatosságának és azzal szembeni ellenállásának növelése által.

Elérhetőség

Levelezési cím: EMLA, 1079 Budapest, Garay utca 29-31.

Telefon: 06 70 409 7273

Fax: 06 1 352 9925

E-mail: info@transparency.hu

www.transparency.hu

Vesztegetési Index 2008

Helyezés	Ország	BPI 2008 pontszám	Válaszadók száma	Szórás (SD)	Megbízhatósági sáv 95%	
					Alsó korlát	Felső korlát
1	Belgium	8,8	252	2,00	8,5	9,0
1	Kanada	8,8	264	1,80	8,5	9,0
3	Hollandia	8,7	255	1,98	8,4	8,9
3	Svájc	8,7	256	1,98	8,4	8,9
5	Németország	8,6	513	2,14	8,4	8,8
5	Egyesült Királyság	8,6	506	2,10	8,4	8,7
5	Japán	8,6	316	2,11	8,3	8,8
8	Ausztrália	8,5	240	2,23	8,2	8,7
9	Franciaország	8,1	462	2,48	7,9	8,3
9	Szingapúr	8,1	243	2,60	7,8	8,4
9	Egyesült Államok	8,1	718	2,43	7,9	8,3
12	Spanyolország	7,9	355	2,49	7,6	8,1
13	Hong Kong	7,6	288	2,67	7,3	7,9
14	Dél-Afrika	7,5	177	2,78	7,1	8,0
14	Dél-Korea	7,5	231	2,79	7,1	7,8
14	Tajvan	7,5	287	2,76	7,1	7,8
17	Olaszország	7,4	421	2,89	7,1	7,7
17	Brazília	7,4	225	2,78	7,0	7,7
19	India	6,8	257	3,31	6,4	7,3
20	Mexikó	6,6	123	2,97	6,1	7,2
21	Kína	6,5	634	3,35	6,2	6,8
22	Oroszország	5,9	114	3,66	5,2	6,6

A táblázat a 2008-as vesztegetési index (BPI) eredményeit tartalmazza, statisztikai adatokkal kiegészítve. A statisztikai adatok megmutatják, az adott ország teljesítményét megítélő válaszadók egyetértési szintjét, valamint az eredmények pontosságát.¹ A pontszámok (0-tól 10-ig) az adott országban bejegyzett vállalatok külföldi tevékenységük során megmutatkozó vesztegetési hajlandóságát mutatják. Minél magasabb a pontszám, annál kevesebb a valószínűsége, hogy az adott országban bejegyzett vállalatok vesztegetéshez folyamodjanak, amikor külföldön folytatnak üzleti tevékenységet.

¹ A szórásérték a válaszadók egyetértési szintjére utal. Minél alacsonyabb a szórásérték, annál nagyobb inkább egyezett a válaszadók véleménye. A megbízhatósági sáv a legalacsonyabb és a legmagasabb értékeket mutatja, amelyek között a valódi eredmény található.